

Informācija par Stratēģijā noteikto finanšu un nefinanšu mērķu izpildi 2024. gadā

Stratēģijā tika noteikti sekojoši stratēģiskās atbilstības virzieni un būtiskākie ilgtermiņa mērķi:



- galvenais finanšu mērķis ir, realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt pozitīvu ALTUM kapitāla atdevi;
- galvenais nefinanšu mērķis ir atbalstīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību;
- ALTUM prioritārie virzieni ietver garantiju un aizdevumu izsniegšanu un apkalpošanu, ieguldījumus iespējkapitāla fondos dažādās izaugsmes stadijās, klimata pārmaiņu ietekmes samazināšanas risinājumus, tai skaitā, energoefektivitātes programmu īstenošanu gan dzīvojamā ēku, gan uzņēmumu segmentā, jaunu projektu uzsākšanu, attīstot piedāvāto finanšu instrumentu klāstu, kā arī Latvijas Zemes fonda attīstību;
- galvenie darbības virzieni: atbalsts uzņēmējiem, lauksaimniekiem un noteiktām personu kategorijām; energoefektivitāte; Latvijas Zemes fonda pārvaldība;
- ALTUM īpašu uzmanību pievērš vides, sociālās un korporatīvās pārvaldības ("ESG") izvērtējumam, gan pieņemot ar finansēšanu saistītus lēmumus, gan ALTUM iekšējos procesos.

ALTUM mērķis arī turpmāk ir nodrošināt pēc iespējas augstāku kredītreitingu līmeni, kas nav zemāks par divām pakāpēm par Latvijas valsts reitingu, ko piešķir Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Ratings (turpmāk - Moody's).

Finanšu un nefinanšu mērķi

Stratēģijā tika izvirzīti šādi galvenie finanšu mērķi, kas saistīti ar ALTUM finanšu darbības stāvokli, un nefinanšu mērķi, kas izriet no ALTUM noteiktā vispārējā stratēģiskā mērķa, normatīviem aktiem un politikas plānošanas dokumentiem un ir saistīti ar publiskai personai noteikto funkciju izpildes nodrošināšanu:

- Stratēģijā tika noteikts mērķis jauno darījumu apjomu mērķa rādītāju pieaugums, jauno darījumu apjomam līdz 2024.gadam palielinoties par 3.24%;
- ALTUM finanšu instrumentu bruto portfeļu pieaugums plānots vidēji 10% gadā, nodrošinot līdz 2024.gada beigām kopējo portfeļa apjomu 1.3 miljardi EUR apmērā;
- ALTUM jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā raksturo plānoto ALTUM ietekmes pieaugumu uz tautsaimniecības attīstību, sekmējot privātā kapitāla un finanšu resursu mobilizēšanu atbalstāmās jomās. 2024.gadā šis rādītājs tika plānots 773 milj. EUR;
- Stratēģijas īstenošanas periodā *Kapitāla atdeves* (ROE) rādītāju plānots saglabāt virs 1.3%;
- finanšu mērķa rādītājs *Pašu kapitāls* pārskata gada beigās plānots ar pozitīvu dinamiku;
- lai nodrošinātu ALTUM finanšu efektivitāti, izdevumu attiecībai pret ieņēmumiem plānots nodrošināt ne vairāk kā 65% apmērā.

Informācija par Stratēģijā noteikto nefinanšu mērķu izpildi 2024.gadā

- **Jauno darījumu (ar grantiem) apjomi** 2024.gadā sasniedza **428 milj. EUR**, kas ir par 89 milj. EUR (26%) vairāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktie 339 milj. EUR. Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 139 milj. EUR (+48%).

Straujo pieaugumu pamatā nodrošināja aizdevumu un garantiju jauno darījumu apjoma būtisks pieaugums (attiecīgi +80 milj. eiro aizdevumos un +44 milj. eiro garantijās salīdzinājumā ar attiecīgo periodu 2023.gadā). Aizdevumos liela ietekme bija no Atvесеļošanās fonda aizdevumiem un investīciju aizdevumiem lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi, attiecīgi 41 milj. eiro un 25 milj. eiro. Apgrozāmo līdzekļu aizdevumu lauksaimniekiem portfeli 2024.gadā jauno darījumu apjoms bija par 26 milj. lielāks nekā 2023.gadā. 2024.gada 12 mēnešos jauno darījumu apjoma pieaugumu garantijās galvenokārt nodrošināja pieaugums Atvесеļošanās fonda daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanas programmā (+17 milj. eiro) un mājokļu garantiju programmā (+11 milj. eiro). Arī Zemes fondā 2024.gada 12 mēnešos bija straujš darījumu apjoma pieaugums, būtiski (+23 milj. eiro) pārsniedzot jauno darījumu apjomu 2023.gadā.

- **Bruto portfeļi uz 2024.gada beigām (ar grantiem)** sastāda **1'178 milj. EUR**, kas ir par 121 milj. EUR (-9%) mazāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais 1'299 milj. EUR. Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 76 milj. EUR (+7%).

Finanšu instrumentu bruto portfelis (bez grantiem) bija 1'175 milj. eiro, salīdzinājumā ar 2023.gada beigām tas palielinājās par 141 milj. eiro (+13.6%)

Lielākais pieaugums bija aizdevumu portfeli, kas 12 mēnešu periodā palielinājās par 59 milj. eiro (+16.4%), no tā 20% veidoja Atvесеļošanās fonda aizdevumi un investīciju aizdevumi lielajiem uzņēmumiem ar kapitāla atlaidi. Garantiju portfelis pieauga līdz 524 milj. eiro (+9.1 % salīdzinājumā ar 2023.gada beigām), ko nodrošināja atbalsta programmas privātpersonām – mājokļu garantijas ģimenēm, karavīriem un jauniem speciālistiem, kā arī garantijas daudzdzīvokļu māju energoefektivitātes uzlabošanai. Zemes fonda darījumu portfelis pieauga par 38 milj. eiro (+39.4%).

Lielāko ietekmi uz atbalsta instrumentu bruto portfeli (ar grantiem) atstāja grantu portfelis, kas 2024.gada beigās bija par 120 milj. EUR mazāks (salīdzinājumā ar Stratēģijā plānoto (123 milj. EUR). Īstenojot ES fondu 2021.-2027.gada plānošanas perioda finanšu instrumentus granta elementu īsteno kapitāla atlaides veidā. Kredītportfelis (atskaitot reversās nomas darījumus, kas ir iekļauti Zemes fonda portfelī), 2024.gada beigās bija par 63 milj. EUR mazāks (-13%) salīdzinājumā ar Stratēģijā noteikto (481 milj. EUR). Riska kapitāla instrumentu portfelis, 2024.gada beigās bija par 5 milj. EUR lielāks (+5%) salīdzinājumā ar Stratēģijā noteikto (93 milj. EUR). Savukārt garantiju portfelis un Zemes fonda portfelis bija par attiecīgi 23 milj. EUR (+4%) un 33 milj. EUR (+24%) lielāks nekā Stratēģijā noteiktais (attiecīgi 501 milj. EUR un 102 milj. EUR).

Segmentu griezumā lielākais portfelis izveidots Mazo, vidējo un lielo uzņēmumu (MVU un lielie uzņēmumi) segmentā – 33% (2023.gada 31.decembrī: 36%), tālāk seko Privātpersonas – 32% (2023.gada 31.decembrī: 31%), Lauksaimnieki – 27% (2023.gada 31.decembrī: 23%) un Finanšu starpnieki – 8% (2023.gada 31.decembrī: 10%).

- **Moody's piešķirtais kredītreitings** Stratēģijā noteikts divas pakāpes zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga pēc Moody's novērtējuma.

Starptautiskā kredītreitingu aģentūra Moody's Ratings ("Moody's") 2025.gada 28.janvārī apstiprināja ALTUM ilgtermiņa kredītreitingu Baa1 ar stabilu perspektīvas novērtējumu. Kredītreitings ir tādā pat līmenī, kāds tika apstiprināts 2024.gada 2.februārī. Arī īstermiņa reitings ir apstiprināts tādā pat līmenī P-2. ALTUM kredītreitinga novērtējums veikts balstoties uz Moody's 2024.gada jūlija Finanšu institūciju metodiku (Finance Companies Methodology). ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem.

Moody's apstiprinātais ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir vienu pakāpi zem Latvijas valstij piešķirtā reitinga, kas 2024.gada beigās bija A3, un ALTUM tas ir labāks par Stratēģijā noteikto sliekšni.

ALTUM ilgtermiņa kredītreitings Baa1 ir viens no augstākajiem Latvijas kapitālsabiedrībām piešķirtajiem un tas ļauj sekmīgāk realizēt ALTUM ilgtermiņa stratēģiju finansējuma piesaisti, esot regulāram kapitāla tirgus dalībniekam un emitējot obligācijas.

- ALTUM **jauno darījumu iniciētais ieguldījums tautsaimniecībā** 2024.gadā sasniedza **978 milj. EUR**, kas ir par 205 milj. EUR vairāk (+27%) nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais rādītājs (773 milj. EUR). Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 3%. Rādītājs raksturo kopējo ieguldījumu tautsaimniecībā, ieskaitot finansējuma saņēmēju līdzdalību t.i. finansējumu, ko ieguldījis privātais līdzfinansētājs un projekta īstenošana.
- **Valsts atbalsta programmu (ar grantiem) apjoms uz 1 darbinieku** sastāda **4.6 milj. EUR**, kas ir par 1.0 milj. EUR (-17%) mazāk nekā Stratēģijā 2024.gadam noteiktais rādītājs (5.6 milj. EUR). Salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs ir pieaudzis par 2%.
- **Brīvprātīgi aizgājušo darbinieku mainība** sastāda **7%** un ir mazāka par Stratēģijā plānoto rādītāju (<10%), -1% salīdzinot ar 2023.gadu. Mazāka darbinieku mainība sekmē ALTUM noteikto mērķu sasniegšanu.
- **Apmācīto darbinieku skaits** gadā sasniedza **96%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju (>70%) un kas ir vienāds apjoms salīdzinot ar 2023.gadu. Rezultātu veicināja plaša attālināto apmācību pielietošana.



2024.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais nefinanšu mērķis: **atbalsīt un veicināt finanšu pieejamību uzņēmējdarbībā un sekmēt tautsaimniecības attīstību.**

- **kapitāla atdeve ROE 2024. gadā** sasniedza 7.1%, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju (>=1.3%), pieaugot par 2.6% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2023.gadu;
- **peļņa 28.7 milj. EUR**, pārsniedza Stratēģijā 2024.gadam plānoto rādītāju (9.8 milj. EUR), salīdzinot ar 2023.gadu peļņa pieauga par 10.9 milj. EUR;
- **pašu kapitāls (gada beigās) ir 416 milj. EUR** (Stratēģijā 2024.gadam plānots 422 milj. EUR), +26.7 milj. EUR salīdzinot ar 2023.gadu. Pašu kapitāla apjoms atbilst stratēģijā plānotajam. Pašu kapitāla pieaugumu 2024.gadā ietekmēja: pārskata perioda peļņa, pamatkapitāla palielinājums 6.2 milj. EUR atbilstoši 30.11.2023. akcionāru sapulces lēmumam, ievērojot Ministru kabineta 12.12.2023. rīkojumu, rezerves kapitāla palielinājums 7.4 milj. EUR, Mājokļu garantiju programmas un Studiju un studējošo portfelģarantiju programmu īstenošanai attiecīgi par 1.8 un 5.6 milj. EUR, Rezerves kapitāla samazinājums par 18.3 milj. EUR Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmai un Garantiju programmai Ukrainas kara sekū mazināšanai vienlaikus palielinot Atbalsta programmu finansējumu. Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā Lauksaimniecības, zivsaimniecības un lauku attīstības garantiju programmai par 5.8 milj. EUR pārdaļītais finansējums novirzīts programmas Apgrozāmo līdzekļu aizdevumi Lauksaimniekiem finansēšanai. Speciālā rezerves kapitāla samazinājuma rezultātā Garantiju programmai Ukrainas kara sekū mazināšanai par 12.5 milj. EUR pārdaļītais finansējums novirzīts Investīciju aizdevumu ar kapitāla atlaidi programmas finansēšanai. Tādejādi, speciālā rezerves kapitāla samazinājums, samazinot finansējumu noteiktām atbalsta programmām un attiecīgā finansējuma pārlīkšana uz saistībām atbalsta programmu finansēšanai, tika veikts saglabājot to pašu finansējuma būtību – finansējums jaunas atbalsta programmas īstenošanai un sagaidāmo zaudējumu segšanai.

- **izdevumu/ieņēmumu attiecība sastāda 23%** un ir zemāka par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\leq 65\%$), -3% absolūtā izteiksmē salīdzinot ar 2023.gadu;
- **6 mēnešu likviditātes rādītājs 342%** ir augstāks par plānoto rādītāju ($\geq 100\%$), salīdzinot ar 2023.gadu rādītājs absolūtā izteiksmē samazinājies par 88%. ALTUM saglabā augstu likviditātes līmeni. 2024.gadā ALTUM saņēma finansējumu no vairākiem ES fondiem – Atjaunošanas un noturības mehānisma finansējumu un ES fondu 2021.-2027.gada perioda finansējumu, kas palielināja ALTUM likvīdo līdzekļu apjomu;
- rādītājs **Kapitāls bez pārvērtēšanas rezerves (KBPR)/Kopējie pārvaldītie aktīvi (KPA) sastāda 22%**, kas ir vairāk par Stratēģijā plānoto rādītāju ($\geq 20\%$). Salīdzinājumā ar 2023.gadu, šis rādītājs ir samazinājies par 1% absolūtā izteiksmē. Samazinājumu ietekmēja pašu kapitāla izmaiņas (skatīt komentāru rādītājam "Pašu kapitāls (gada beigās)") un kopējo pārvaldīto aktīvu pieaugumu 2024.gadā par 249 milj. EUR (+15%). Minētais rādītājs parāda, ka ALTUM ir pietiekams pašu kapitāls ar ALTUM darbību saistīto risku segumam.



2024.gadā ir izpildīts Stratēģijā noteiktais ALTUM galvenais finanšu mērķis: **realizējot valsts atbalsta programmas, nodrošināt pozitīvu ALTUM kapitāla atdevi.**

Atsevišķu rādītāju novirzes no Stratēģijā plānotajiem rādītājiem nav negatīvi ietekmējušas ALTUM galveno uzdevumu izpildi un Stratēģijas īstenošanu.

Papildus informācija par nefinanšu un finanšu mērķu īstenošanu ir pieejama Gada pārskatā par 2024.gadu (turpmāk - Gada pārskats) - Vadības ziņojumā un Gada pārskata Citos pielikumos.

Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā



Kopējais ieguldījums tautsaimniecībā pēc ALTUM izsniegtajiem apjomiem pārskata periodā:

2024.gadā 978 milj. EUR;

2023.gadā 946 milj. EUR;

2022.gadā 766 milj. EUR